

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Nicolai Mazzotta theologia moralis

omnem rem moralem absolutissime complectens

Mazzotta, Nicolò

Augustae Vindelicorum & Cracoviae, 1756

§. I. De obligatione sumendi Eucharistiam ex Præcepto Divino.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41004

voto est necessaria necessitate mediæ ad salutem: D. Th. q. 65. a. 4. Arcud. Bern. Dicast., quamvis Gon. videatur contradicere, cui, quoad adultos, in aliquo sensu favet Averf. Ratio autem nostra est, quia Eucharistia non causat aliquid necessarium ad salutem, quod suppleri possit à voto Eucharistiæ ipsa deficiente; tale enim votum neque causat primam gratiam, neque perseverantiam in ipsa; imo, cum Eucharistia, per se loquendo, non causet primam gratiam: multo minus votum Eucharistiæ erit necessarium ad primam gratiam, & ad salutem: Croix, Eucharistia igitur necessaria est solum necessitate præcepti, & quidem tam Divini, quam Ecclesiastici, ut mox videbimus: quare Primo agemus de obligatione sumendi Eucharistiam ex præcepto Divino: Secundo, De obligatione ex præcepto Ecclesiastico.

§. I.

*De obligatione sumendi Eucharistiam ex
Præcepto Divino.*

DARI Præceptum Divinum sub gravi obligans de sumenda Eucharistia, est communis sententia Doctorum post D. Th. q. 80. a. II. contra Alenf. D. Bonav. Gabr. & alios putantes, dari tantum Præceptum Ecclesiasticum. Probatur ex illis verbis Christi Domini Jo. 6. v. 54. *Nisi manducaveritis Carnem Filii Hominis, & biberitis ejus Sanguinem, non habebitis vitam in vobis:* Neque obstat, quod, si hæc verba continerent præceptum de sumenda Eucharistia, jam deberet dici, præcepta à Christo Domino sumptio Eucharistiæ sub utraque specie, quod falsum esse, certo constat ex Trid. sess. 21. can. 1. *Si quis dixerit, ex Dei præcepto, vel necessitate salutis, omnes, & singulos Christi fideles utramque speciem Sanctissimi Eucharistiæ Sacramenti sumere debere, anathema sit:* & can. 2. definiente, quod Ecclesia id juste prohibuerit. Non, inquam, obstat, quia illa verba *Nisi, &c.* intelligenda sunt hoc modo, *Si nec manducaveritis &c.; nec biberitis, &c.;* sicuti intelligenda sunt verba illa Petri Act. 3. *Argentum, & aurum non est mihi, hoc est, neque argentum, neque aurum est mihi:* Pal. 14. n. 2. Adde, Trident. sess. 13. cap. 2. dicere, quod Christus sumptione Eucharistiæ quæ

quæ ad omnes spectat, præceperit, coli sui memoriam. Neque item obstat, quod Ecclesia possit in pœnam delicti privare aliquem Viatico, prohibendo suis Ministris illius administrationem, ut aliquando privasse, testatur Lug.; nam non inde inferitur, Viaticum non esse de jure divino: sicuti ex eo, quod Judex in pœnam delicti privare possit reum cibo corporali, non recte inferitur, cibum corporalem non esse de jure naturæ. Neque in hoc casu Ecclesia dispensat in præcepto divino; sed solum subducit materiam, prohibendo suis Ministris administrationem. Porro Ecclesia jam à tempore Innocent. III. mandavit, ne ulli pœnitenti Viaticum denegetur, ut etiam habetur in cap. *Quod in te, de Pœn. & Remiss.*

Quæres primo, Quinam obligentur hoc præcepto divino, soline baptizati, an etiam infideles?

Respondeo, Duplicem hac in re esse sententiam. Altera valde probabiliter docet, solos baptizatos obligari hoc præcepto, sicuti soli baptizati obligantur præcepto divino Confessionis Sacramentalis: ita Sanchez, Pal. aliique ap. Croix n. 594. Altera fortasse probabilius docet, hoc præcepto obligari etiam infideles: quia præcepta divina sine ulla limitatione prolata obligant omnes, qui sunt eorum capaces: sed infideles adulti sunt hujus præcepti capaces; de facto enim Christus etiam ad non baptizatos Capharnaitas dixit, *Nisi manducaveritis, &c.* ergo etiam infideles obligantur, non quidem ad sumendam Eucharistiam ante, sed post baptismum: non secus ac tenentur quidem baptizati, qui sunt in peccato mortali, communicare, sed post sacramentalem confessionem. Dispar est ratio pro Sacramento Pœnitentiæ, quamvis præceptum de suscipiendo hoc Sacramento sit etiam divinum; nam materia hujus Sacramenti sunt peccata commissa post baptismum; nil ergo mirum, quod non obliget, nisi solos baptizatos, cum non possit obligare infideles, ut baptismum suscipiant, & peccent ad hoc, ut Sacramentum Pœnitentiæ suscipiant; sicuti nec absolute obligat Fideles, sed solum, si post baptismum lapsi sint in aliquod peccatum.

Quæres secundo, Quandonam obligentur Fideles hoc præcepto?

Respondeo primo, Hoc præcepto obligari in articulo mortis: ita communiter Doctores contra Victor. & alios docentes, ad satisfaciendum huic præcepto divino satis

esse, si semel in vita quis communicet. Ratio est, quia pro eo tempore dicendum est potissimum obligare aliquod præceptum, quo ejus executio est maxime necessaria ad finem præcepti assequendum: atqui in articulo mortis est maxime homini necessarium conjungere se cum Christo, & contra hostes se munire; Diabolus enim sciens, quia modicum tempus habet, infidias parat, & pro viribus eum dejicere procurat: ergo in mortis articulo dicendum est maxime urgere præceptum Communionis. Eruitur id etiam non obscure tum ex Trident. *sess. 13. cap. 6.* dicente, antiquissimum esse morem communicandi in articulo mortis; cum autem hujus consuetudinis initium ignoretur, dicendum, quod originem duxerit ab Apostolis ex præcepto divino; tum ex Concil. Nicæn. I. dicente, antiquam legem observandam esse, ne quis sine necessario Viatico decedat: non potest autem Viaticum dici necessarium, nisi ex præcepto divino, cum Ecclesia non præcipiat, nisi Communionem Paschalem. Hoc præceptum non obligat, nisi ad semel sumendum Viaticum, durante eodem periculo mortis, utut duret ad plures dies: quare, qui post Viaticum sumptum peccaret mortaliter, non teneretur denuo communicare: Regin. Fill. Lug. & alii. Item, qui non communicavit in periculo mortis, non tenetur postea supplere, quia est obligatio affixa tali tempori: Bonac. Henr. Regin. & alii.

Respondeo secundo, Præceptum Divinum de sumenda Eucharistia non solum obligare in articulo mortis, sed etiam interdum in vita: ita etiam communiter Doctores cum Suarez, Valent. Pal. & aliis. At, qua frequentia teneamur vi præcepti divini communicare in vita, non constat. Suarez cum aliis putat, hoc præceptum obligare singulis trienniis, vel quadrienniis: alii, quoties urget aliqua gravis necessitas: alii juxta opportunitatem, ita ut teneantur sæpius communicare, qui sunt in Civitate fidelium, quam alii; & qui sunt magis instructi, & qui sunt minus impediti, ut diximus de actibus virtutum theologalium, qui, nullo præfixo tempore præcipiuntur præcepto divino: alii demum cum Lugo dicunt, Christum nullo determinato tempore direxisse præceptum ad Ecclesiam, ut hæc tempora determinaret. Illud certum videtur, quod, cum Ecclesia præcipiat Communionem semel in anno, non sit contra præceptum divinum Communionem ad annum differre.

Ex

Ex dictis sequitur primo, Per Communionem etiam bona fide susceptam ante baptismum non satisfieri huic præcepto. Ratio est, quia talis sumptio Eucharistiæ non est sacramentalis, nec apta in tali subjecto significare gratiam, quia non baptizatus, etiamsi supponatur per Contritionem perfectam justificatus, non est capax percipiendi fructum ex hoc Sacramento: Vasquez, Lugo, Croix n. 596.

Sequitur secundo, Falsum esse, quod, qui communicavit in Paschate, non teneatur in articulo mortis iterum communicare. Ratio est, quia præcepto communicandi in articulo mortis non satisfit per Communionem extra articulum mortis; quod patet ex Ecclesiæ consuetudine, & sensu communi Fidelium. At, quid dicendum de Communionem sumpta non longe ante periculum mortis, puta octo, vel sex diebus, eritne sufficiens, ut præcepto divino de sumendo Viatico in articulo mortis censearis satisfecisse, ita ut non tenearis iterum communicare in eodem articulo? Suar. Laym. Bonac. ap. Pal. n. 6. affirmant, quia illa Communio facta paulo ante periculum mortis censetur moraliter facta in ipso mortis periculo; quod enim parum distat, nihil distare videtur. Negat Vasq. quia illa Communio fuit voluntaria, non ex obligatione; ergo per eam non potest satisfieri Communioni obligatoræ, seu quæ sit præcepta. Hinc Hurtad. & alii apud Dian. p. 5. t. 5. r. 197. putant, quod, si aliquis mane extra mortis periculum communicaverit, si vespere incidat in mortis periculum, teneatur iterum communicare, quando Communio non potest commode ad sequentem diem differri: quod tamen Suarez, Lugo, Bernal, & alii negant, tum quia prohibetur duplex Communio eodem die; tum quia Communio facta mane censetur moraliter facta in articulo mortis.

Sequitur tertio, Obligationem hujus Præcepti cessare, si servari non possit juxta ritum, saltem principaliorum, & veluti substantialem à Christo Domino, vel ab Ecclesia præscriptum circa administrationem, & consecutionem Eucharistiæ. Hinc primo, Non licet in necessitate consecrare hostiam pro Viatico extra Sacrificium: Secundo. Nec Sacerdoti latino in simili necessitate consecrare in fermentato: in defectu tamen latini Sacerdotis possit hic moribundus sumere à Sacerdote græco Viaticum consecratum in fermentato: Tambur. apud Croix num. 610. Laicus vero latinus in Græcia peregrinus,

&

& ubi nullum sit latinum templum, potest communicare, quo ritu vult, & idem dic de Græco in his locis: si vero adsit templum proprii ritus, Fagnan. putat, non posse, nisi suo ritu communicare; sed Tambur. affert multa exempla Græcorum communicantium in azymo, etiam ubi sunt Tempa sui ritus: Tertio, Quamvis Nugn. & Ochag. dicant posse, & debere sumi Viaticum sub specie Vini, si non possit sumi sub specie Panis, quia præceptum divinum prævalet humano; idque probabile esse dicant Dian. & Escob; probabilius tamen est oppositum, non quod præceptum humanum prævaleat Divinõ, sed quia divinum non obligat, quando servari non potest cum debita reverentia, & ritibus principalibus, ac quasi substantialibus cæremoniis præscriptis ab Ecclesia: Suarez, Fagn. Dian. Amic. Lug. Tambur. Dicast. Platel. Recte tamen consulit Tambur. in casu, quo infirmus non posset deglutire species panis, sed tantum vini, melius esse dare minimam particulam specierum panis cum vino, vel jusculo, quam species vini: Quarto, Sacerdoti non jejuno non licet celebrare ad Viaticum consecrandum pro moribundo: D. Anton. Suarez, Azor. aliique plurimi cum Dicast. contra Major Zanard. Zamb. Tambur. & alios, quorum sententiam probabilem vocant Suarez, Fill. Lug. Dicast. uti & Layman. saltem si infirmus non possit suscipere aliud Sacramentum: Quinto, Neque licet, ut alibi etiam notavimus, ad dandum Viaticum alteri celebrare sine Sacris Vestibus, vel sine Altari: Lug. & Dicast. contra Jord. dicentem probabiliter id id licere: Sexto, Si infirmus sumere non possit Eucharistiam, non licet eam ad ipsum deferre pro consolatione, ut adoret, vel osculetur, quia id prohibuit S. Pius V. teste Lugo in *Respons. Moral.* l. i. d. ii.

§. II.

De obligatione sumendi Eucharistiam ex Præcepto Ecclesiastico.

PRÆCEPTUM Ecclesiasticum circa Eucharistiam obligat omnes Christi fideles ad eam sumendam in Paschate. Tulit hoc præceptum Innocent. III. in Concil. Lateranens. & refertur in Cap. *Omnis utriusque sexus* 12. de pœnit. Et remiss. his verbis, *Omnis utriusque sexus Fidelis;*